

Guía Docente						
Datos Identificativos				2023/24		
Asignatura (*)	Sintaxe do Español		Código	613G01024		
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6		
Idioma	Castelán					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Letras					
Coordinación	Gonzalez Garcia, Luis	Correo electrónico	luis.gonzalezg@udc.es			
Profesorado	Gonzalez Garcia, Luis	Correo electrónico	luis.gonzalezg@udc.es			
Web						
Descripción xeral	Estudo descriptivo e teórico das unidades e operacións de composición sintáctica usadas na lingua española.					

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A21	Coñecer a variación lingüística da lingua española.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.

Resultados da aprendizaxe		
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título	
Coñecer os métodos e conceptos más importantes na análise sintáctica da lingua española	A1 A3	B7
Coñecer as correntes teóricas e metodolóxicas da sintaxe e saber aplicalas á análise sintáctica do español	A1 A3 A11 A15 A19	B1
Identificar as estruturas sintácticas da lingua española e ser capaz de explicar o seu funcionamento	A2 A5 A15 A21	

Aplicar os coñecementos sintácticos adquiridos á solución de problemas relacionados co uso da lingua	A10 A14	B2 B3 B6	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A sintaxe. Conceptos xerais.	1. A sintaxe como disciplina lingüística. 2. As Funcións sintácticas. 3. Parataxe e hipotaxe. Coordinación e subordinación. 4. As Categorías morfosintácticas. 5. Unidades simples, complexas e compostas.
2. O grupo, sintagma ou frase. A estrutura do sintagma.	1. Tipos de sintagmas ou frases: 1.1. Frases endocéntricas: substantivas e pronominais, adjetivas, adverbiais. 1.2. Frases exocéntricas: conjuntivas, preposicionais e nominais. 2. Frase composta vs. construcción coordinada.
3. A cláusula ou oración.	1. A oración na gramática tradicional. Criterios empregados e definicións. Cláusula e enunciado. Cláusula e proposición. 2. A cláusula. Configuración básica. As funcións clausais. 3. Clases de cláusulas: segundo a súa modalidade e segundo a súa polaridade.
4. A tradicional oración complexa ou composta.	1. A análise da oración composta na gramática tradicional: Parataxe e hipotaxe. Coordinación, xustaposición e subordinación. A interordinación. 2. Tipos de subordinadas: 2.1. Subordinadas substantivas. 2.2. Subordinadas adjetivas. Subordinadas de relativo. 2.3. O problema das subordinadas adverbiais ou circunstanciais. Propostas. 2.3.1. Subordinadas adverbiais propias e impropias: circunstanciais (lugar, tempo, modo), causais, finais, concesivas, condicionais; consecutivas e comparativas. 2.3.2. Oración e período. Oración e unidades supraoracionais.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B1 B3 B6 B7	1	0	1
Solución de problemas	A1 A2 A3 A11 A15 A19 B1 B2 B7	14	14	28
Lecturas	A3 A10 A11 A21 B3	0	13	13
Traballos tutelados	A1 A3 A5 A11 A14 A19 B2 B6 B7	1	15	16
Proba mixta	A1 A2 A3 A5 A15 A19 B3 B6 B7	0	19	19
Obradoiro	A1 A3 A11 A14 A15 A19 B1 B3 B6 B7	15	15	30
Sesión maxistral	A1 A3 A21	20	20	40
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción

Actividades iniciais	Realizarase unha presentación do curso e unha avaliación inicial do alumnado.
Solución de problemas	Formulación de problemas e outras actividades de tipo práctico relacionadas co contido da materia.
Lecturas	Presentación de lecturas complementarias á docencia expositiva do profesor.
Traballos tutelados	Redacción escrita dun traballo realizado en grupo sobre algún punto do temario. O traballo será posteriormente presentado oralmente se o número de matriculados o permite.
Proba mixta	Proba teórica e práctica escrita realizada ao final da materia
Obradoiro	Actividades de tipo práctico complementarias.
Sesión maxistral	O profesor presentará cada un dos temas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Proba mixta	Alumnos con dispensa académica recoñecida ou a tempo parcial: favorecerase o uso de tutorías presenciais ou telemáticas como apoio á docencia.
Traballos tutelados	Dedicarase atención personalizada á realización do traballo tutelado e a resolución de todo tipo de dúbidas relacionadas coa materia.
Solución de problemas	Recoméndase a utilización das horas de tutoría para resolver todo tipo de dúbida ou problema.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Proba mixta	A1 A2 A3 A5 A15 A19 B3 B6 B7	A proba mixta consistirá nun exame global da materia que se realizará ao finalizar o curso. Constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica.	60
Traballos tutelados	A1 A3 A5 A11 A14 A19 B2 B6 B7	O traballo, que será redactado por escrito, será elaborado en grupo. A selección de grupos e asignación de temas realizarase nas primeiras semanas de clase e a súa entrega efectuarase a finais do cuatrimestre. Opcionalmente, poderá ser presentado oralmente en clase.	15
Solución de problemas	A1 A2 A3 A11 A15 A19 B1 B2 B7	Ao comezo do curso xa aparecerá no Campus Virtual unha serie de exercicios elaborados de acordo coa progresión dos temas (cada ejercicio está relacionado coa aplicación práctica dalgún aspecto do temario). O alumno deberá seleccionar dous deses exercicios e entregalos nas datas propostas (que están repartidas equitativamente ao longo do cuatrimestre).	25

Observacións avaliação

1.

De acordo coas normas da facultade, na proba mixta débese obter unha cualificación mínima de 4 puntos (sobre 10) para aprobar a materia. Os traballos e restantes actividades entregadas fóra da data establecida penalizaranse cun 50% da nota.

2.

O estudiante comprométese a gardar unha copia de cada exercicio ou traballo, en previsión de problemas na recepción.

3.

Cualificarse como non presentado quen non se presente ao exame final oficial, independentemente do número de actividades entregadas.

4. Na segunda

edición de actas (mes de xullo) deberan recuperar aqueles instrumentos de avaliación arriba descritos que sexan necesarios para acadar a cualificación de aprobado, coas mesmas porcentaxes que na primeira edición. O traballo tutelado farase individualmente.

4.1. Só se cualificará como non presentado

quen xa tivese esta cualificación na primeira edición de actas e, ademais, non se presente ao exame oficial de xullo.

5. Na convocatoria adiantada de

novembro/decembro (finalización de estudos) a avaliación consistirá nun exame teórico-práctico.

6. Os traballos, actividades e exames deben cumplir as

esixencias de corrección lingüística propias destes textos (ortografía, puntuación, precisión léxica, rexistro formal, discurso coherente e cohesionado etc.). Penalizarse a nota dos escritos que non se axusten a esta norma.

Dependendo da gravidade da falta, por cada unha descontarase entre 0,25 (acentuación) e 1 punto. A penalización será menor para os alumnos Erasmus ou doutros programas de intercambio alleos ao espazo hispanoamericano.

6.1. Alumnos

Erasmus e estranxeiros: Recoméndase un nivel equivalente a B2 como mínimo para matricularse na materia. Ao final de curso, esixirse un nivel equivalente a C1.

7. No referente ao plaxio e outras faltas de honradez académica aplicarase o estipulado nas Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario e no Regulamento disciplinar do estudiantado da UDC (artigo 11, apartado 4b).

8. Alumnos con

dispensa académica recoñecida e matrícula a tempo parcial: aplicárselles o mesmo sistema de avaliación, con maior flexibilidade nas datas de entrega (salvo o exame oficial), que se acordarán entre profesor e alumno. O traballo tutelado será individual e non será necesario expoñelo na aula. Nestes casos, favorecerase o uso das tutorías, presenciais ou virtuais.

9. Alumnado con

necesidades especiais. A materia poderá ser adaptada ao alumnado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar cos servizos disponíveis na UDC/no Centro, nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa

Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/adi/apoioalumnado/>); tamén poderán contactar coa Titora ADI da Facultade de Filoloxía

(no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal).

10. No referente ao uso da lingua

aterémonos á normativa da Real Academia Española. No que se refire ao respecto á diversidade social as clases desenvolveranse de acordo co estipulado na Declaración Universal dos Dereitos Humanos, a Constitución Española e a lexislación dela derivada.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Bosque, Ignacio y Violeta Demonte (eds.) (1999). Gramática descriptiva de la lengua española. Madrid: Espasa-Calpe - Escandell, V. Leonetti, M. y Sánchez, C. (eds.) (2011). 60 Problemas de Gramática. Madrid: Akal - Gili Gaya, Samuel (1961). Curso superior de sintaxis española. Barcelona: Vox - Gutiérrez Ordóñez, Salvador (1997). La oración y sus funciones. Madrid: Arco Libros - Hernanz, Mª Lluisa y J. Mª Brucart (1987). La sintaxis. 1. Principios teóricos. La oración simple.. Barcelona: Crítica - Narbona, Antonio (2014-2016). Las subordinadas adverbiales impropias en español. Sevilla: Altaica Ediciones Universitarias - Real Academia Española (2009). Nueva gramática de la lengua española. Madrid: Espasa-Calpe - Rodríguez Ramalle, Teresa María (2005). Manual de Sintaxis del español. Madrid: Castalia Universidad - Rojo, Guillermo y Tomás Jiménez Juliá (1989). Fundamentos de análisis sintáctico funcional. Santiago de Compostela: Universidad
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías